

Р
1581221

ПОРТ МАРІУПОЛЬ

Сергій КУТНЯКОВ

ІСТОРІЯ
ФОРПОСТУ
НА СХОДІ
ЄВРОПИ

ArtEk

Місто, що народилося як козацький форпост рибалок і мисливців, що стало багатим завдяки морському порту — це все про Маріуполь. А ще він уславився першим успіхом у звільненні Сходу України у 2014-му та небаченою мужністю оборонців під час блокади 2022-го.

На сторінках книги ви знайдете оповіді про динамічний довоєнний розвиток найбільшого портового господарства Азовського моря та історію краю, які переживаються зі спогадами портовиків, захисників українського Маріуполя в часи воєнного лихоліття. Героїзм і трагедії, звитяги і зради, допомога й мародерство — коктейль Життя, фільтрувати який доведеться тут і тепер.

Читач познайомиться з реальними й невідомими широкому загалові героями, пройнявшись їхніми долями, жагою до перемоги і життя. Книга мотивує на боєздатність і успіх, формує бажання пізнавати історію, природу і багату спадщину унікального краю, аби якнайшвидше звільнити й відродити його.

ЗМІСТ

Феномен порту, Маріуполя, Надазов'я	5
Слово до читачів	8
ЧАСТИНА ПЕРША: МІСТО – ФОРПОСТ, МІСТО – УСПІХ	10
Море і ріки	11
У центрі всесвіту, на самому краю землі	11
Ключі від Едему	12
Атлантида, потоп, «народи моря» – усе це було	15
Європа відкриває Приазов'я	16
Де дорога в інший світ?	17
Там, де народжується море, на самому краю землі	20
Ця дивна недоступна Меотида	21
Біля цілющих витоків життя	22
Земля і люди	24
У пошуку першоджерел	24
Народження міста	29
Справжні засновники міста – фортеці	30
Козацький фактор «міста в місті»	33
Козацька і грецька – перші церкви міста	36
На чю честь назвали Маріуполь?	39
Дивні висновки донецького професора	42
Український край українського міста	43
Ліс і риба	45
Риба, мова і люди козацько-грецького Надазов'я	45
Риболовля бога	46
Азовські козаки – засновники Новоросійська	48
19 іноземних консульств у Маріуполі	50
Час і небо	53
«Маріупольський портовик» – літак із легенди	53
P-39 Airacobra – винищувачі США, придбані школярами і портовиками Маріуполя	55
Кіно, НКВС і німці	57
Америка Союзу подарувала літак	58
Маріуполь мстить	60
Веселий хлопець Василь Нехай	62
Наказано вижити	64
ЧАСТИНА ДРУГА: ПОРТОВИКИ І ОБОРОНЦІ МАРІУПОЛЯ НА ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ФРОНТИРІ	66
Морські ворота Донбасу і Сходу України	67
Нове народження порту	67
Кримський міст	74
Кластер порту	82
Перспективи судноремонту	85
Погляд у минуле	86
Металургійні ворота сходу Європи і України	92
Природа Надазов'я	94
На криголамі. Березень 2022-го	96
Плани на майбутнє, рибні перспективи, допомога фронту	106
Командир	108
Напередодні великої війни	108
Почалось	112
Як це – вбити танк?	114

Як воно – бути пораненим?	117
Тримати оборону попри все	119
Запобігти війні підготовкою до неї	121
Що страшніше – «солнцелёк» чи авіаудари?	123
Герої, поліція, захист міста і порту	124
Останні дні оборони порту	128
На «Белоусові»	131
Створення легенди	133
Фільтрація і виїзд, історія і майбутнє	135
Рейси життя	139
Халабуда зі слябів	141
На автобазі	142
Що з комунальниками?	143
Тролеї, мародери, диверсанти	144
Дзвінок доньці врятував	146
Фаб-500 по пологовому	148
Страшні рейси, важкі навантаження	150
Надури ворога, підкупи, але не сперечайся	152
Чому оборонні лінії були без слябів?	155
Прикордонники в обороні порту	156
Довоєнний шлях профспілки	166
Вся увага спорту, культурі, здоров'ю, дітям	166
Коли керівник походить з порту	170
Знайти водіїв, видати зарплату на війні важливо	173
Цифри про мертвих, і живих, і закордонних	175
Є ще один фактор – любов	177
На криголах	178
Як воно – не вірити у війну?	178
Три побутові фронти	181
Війна війною, а обід за розкладом	184
Врятувати немовля	186
Ідальня, єдина на все місто і край	188
Погода рятує запаси, або де знайти дріжджі?	189
Морський порядок – понад усе!	191
Звісточка з фронту завжди важлива	193
Місія – навести лад і вижити	194
Дружина, мама, бабуся	194
Людей можна і треба було вивозити, рятувати	197
Рятівний криголам	198
Медична допомога і мародери	200
З-під чорного неба – на волю, до світла	201
Рекомендації для виживання	203
Зберегти людський ресурс	203
Інформацію – у «хмари»	204
Ваше дієве конструктивне мобзавдання	206
Евакуаційні інструкції водіїв	207
Варіанти дій і напрямків	208
Тероборону готують заздалегідь	209
Бомбосховища рятують життя	210
Наповнити аптечки	211
Зміст	214